

PŘEDCHÁZENÍ VZNIKU ODPADU V OBCÍCH - MANUÁL PRO OBCE

Instituce / autor: Arnika

Datum zveřejnění: 11.5.2020

Registrační číslo: 59

Klíčová slova: obec, odpadové hospodářství

Souhrn problematiky

Mezi povinnostmi obcí, dané Plánem odpadového hospodářství ČR pro roky 2015 až 2024, **patří povinnost jedenkrát ročně informovat obyvatele a další účastníky obecního systému nakládání s odpady o jeho fungování, jeho výsledcích a také o možnostech předcházení vzniku odpadů.**

Cílem tohoto manuálu je pomoci obcím tuto novou povinnost naplnit. Současně platí, že odpad, který nevznikne, obce nemusí řešit. Může to být nejefektivnější způsob řešení.

Předcházení vzniku odpadů je definováno v rámcové směrnici o odpadech č. 98/2008. V zákoně o odpadech je předcházení vzniku odpadů uvedeno na prvním místě u hierarchie způsobů nakládání s odpady. Současně zákon požaduje, aby každý při své činnosti nebo v rozsahu své působnosti předcházel vzniku odpadů, omezoval jejich množství a nebezpečné vlastnosti.

Předcházení vzniku odpadů v sobě zahrnuje dva pojmy, prevenci vzniku odpadů a opětovné použití. Předcházet vzniku odpadu tedy znamená konat tak, že odpad nevzniká nebo že ho vzniká méně a mezi předcházení vzniku patří i kroky, které omezují nebezpečnost vznikajícího odpadu či jeho dopady na ŽP a lidské zdraví.

Nejúčinnějším nástrojem při snižování produkce odpadů je osvěta. Trvale zapojovat obyvatele do problému pokud možno při všem dění, které v obci probíhá. Může se jednat o **organizování jarního úklidu, různé společenské akce, prevenci lze uplatnit při provozu úřadu i školy a samozřejmě je nutné na toto téma psát.** Lidé, kteří mají dobrý vztah k obci, obvykle produkuje i méně odpadů a starají se o ni.

Za jeden z nejučinnějších nástrojů ke snižování produkce odpadů se považuje **zavedení plateb podle množství**, tzv. PAYT. Uplatňován je v řadě zemí. Nejlepší regiony dosahují produkce směsných komunálních odpadů na úrovni 60 kg na 1 obyvatele za rok, právě díky přímé vazbě mezi platbou a produkcí odpadů. **Zavádět platby podle množství vyprodukovaného odpadu je ideální v době, kdy je v obci vybudována infrastruktura pro odkládání jednotlivých druhů odpadů a lidé jsou motivováni k jejich snižování.**

Které aktivity lze podpořit na úrovni obce: domácí kompostování, komunitní kompostování v obci, mulčování bioodpadů z údržby zeleně, snižování objemu reklamních materiálů v poštovních schránkách, pití kohoutkové vody, použití látkových plen, sběr věcí pro charitativní účely.

Přílohy

1. <https://arnika.org/predchazeni-vzniku-odpadu-v-obcich/download/manual-predchazeni-vzniku-odpadu-v-obcich-ver-1-pdf>